

Datum

2024-04-17

Adress

Lugna gatan 82

Diarienummer

FSKF-2024-3842

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

Remiss angående Uppföljning för utveckling - ett hållbart system för samlad kunskap om villkoren för barn och elever med funktionsnedsättning (SOU 2023:95)

[STK-2024-375]

Förskolenämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Förskolenämnden ställer sig positiv till förslagen som syftar till att säkerställa kunskap om och uppföljning av förutsättningarna för barn och elever med funktionsnedsättningar.

Utifrån förskolans och de yngsta barnens perspektiv lämnar förskolenämnden ett par synpunkter på utredningen.

Förskolenämnden vill även framhålla att förskolan har en grundläggande betydelse som barns första steg i skolväsendet. Förskolan och dess stora betydelse behöver lyftas fram och synliggöras ytterligare.

Yttrande

Förskolenämnden är positiv till förslagen

Förskolenämnden ställer sig positiv till förslagen avseende att åstadkomma ett system för att säkerställa kunskap om och uppföljning av förutsättningarna för barn och elever med funktionsnedsättningar. Det är positivt att ett system enligt förslagen tas fram som potentiellt kan underlätta att utvärdera om de insatser som görs inom skolväsendet för dessa grupper får avsedd effekt. Vilket i sin tur kan förbättra förutsättningarna för att nödvändiga åtgärder vidtas för att säkerställa rätten till en fullgod utbildning för alla barn och elever.

Integritets- och etiska avväganden behöver hela tiden vara aktuella

Förskolenämnden anser att det är bra att utredningen utförligt undersökt och redogjort för integritets- och etiska aspekter. Förskolenämnden vill i sammanhanget understryka att barn är särskilt skyddsvärda och att det är av stor vikt att integritets- och etiska aspekter levandehålls och följs upp.

Oklarheter i utredningen

Förslagen innebär en ändring i Förordning (2011:556) med instruktion för Statens skolinspektion innebärande att myndigheten ska "[...] också i sin verksamhet motverka konsekvenser av funktionsnedsättning hos *barn* och elever genom att bidra med kunskap om villkoren för denna grupp" (egen kursivering).

Vidare föreslås införandet av en ny bestämmelse (26 kap. 20 a §) i skollagen avseende att "Statens skolinspektion får samla in uppgift om hälsotillstånd i sin verksamhet för att undersöka hur skolhuvudmännen motverkar konsekvenser av funktionsnedsättning hos *barn* och elever enligt 2 kap. 3 § andra stycket" (egen kursivering). Med anledning av ändringen i skollagen föreslås även införandet av en ny paragraf i offentlighets- och sekretesslagen (23 kap. 7 c § a) enligt vilken "Sekretess gäller hos Statens skolinspektion för uppgift om hälsotillstånd i verksamhet för att undersöka hur skolhuvudmännen motverkar konsekvenser av funktionsnedsättning hos *barn* och elever, om det kan antas att denne eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs" (egen kursivering).

Förskolenämnden vill i sammanhanget framhålla att det är svårt att utläsa vad förslagen skulle komma att innebära avseende förskolans verksamhet. Avseende förslagen ny sekretessparagraf ska även lyftas att uppgifter om hälsotillstånd är mycket integritetskänsliga. Det är svårt att utläsa vad uppgiftsbehandlingen rent konkret skulle innebära och det är inte tydligt motiverat varför förslagen ny paragraf i offentlighets- och sekretesslagen innehåller ett kvalificerat skaderekvisit (d.v.s. en skadebedömning där det krävs *betydande men* för sekretess, en modell som används när lagstiftaren vill markera att sekretess bara gäller i mer extrema undantagssituationer.) Det finns skäl att tydliggöra och förklara ställningstagandena i denna del.

Mer fokus på förskolan

Förskolenämnden vill även framhålla att det finns ett behov av att lagstiftaren, Skolinspektionen och Skolverket får ett ökat fokus på förskolan. Förskolan är en del av skolväsendet och det första grundläggande steget i barns utbildning. Förskolan och dess stora betydelse behöver lyftas fram och synliggöras ytterligare. Det finns ett stort behov av forskning utifrån förskolans särart och speciella förutsättningar. Det är positivt att förslag lagts fram avseende att regeringen ska anslå 240 miljoner kronor under en tioårsperiod för utlysningar av forskningsanslag riktade mot området barn och elever med funktionsnedsättning i skolväsendet, varav 180 miljoner kronor enligt utredningen bör avsättas för sammanlagt fyra longitudinella studier och 60 miljoner kronor för sammanlagt tio projekt (särskilt riktade fördjupningsstudier). Förskolenämnden vill här framhålla vikten av att eventuell framtida fördelning av medel och forskning även har ett fokus på förskolan.

I sammanhanget ska även framhållas att huvudmän för förskola inte har något lagstadgat ansvar att anordna något som motsvarar elevhälsa. Förskolan saknar specialistkompetenser motsvarande elevhälsans personal. Detta innebär att det är upp till enskilda förskollärare, barnskötare och övrig personal att såväl identifiera de barn som särskilt behöver stöd, stimulans och ledning som i nästa steg möta barnens

särskilda behov. För att kunna ge alla barn det stöd de behöver i förskolan är det därför viktigt att det finns forskningsbaserad vägledning för förskolans personal avseende hur man ska göra anpassningar och insatser för barn med funktionsnedsättningar. Förskolorna måste därför ses som angelägna att uppmärksamma i sammanhang som detta.

Ordförande

Mohamed Yassin (MP)

Nämndsekreterare

Ida Alm

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]